

LESMAF 'DE TAARTENDIEF'

OVER DE TAARTENDIEF

Korte inhoud van de voorstelling:

De Taartendief is een grappig en vertederend toneelstuk voor peuters en kleuters.

Ik ben jarig! Maar er kan helemaal niemand naar mijn feestje komen...

Gelukkig is er taart! Helemaal voor mij alleen.

Maar wat een gekke taart, als je er te veel van eet, ga je gek doen.

En dan worden er ook nog stiekem stukjes taart gestolen.

Wie is de taartendief?

Poot voor poot komen er rare wezens te voorschijn, maar wie at er van de taart?

En komt er nu nog iemand mee feestvieren?

In de Taartendief nemen maffe poppen, slapstick en veel nieuwsgierigheid je even mee naar een andere wereld.

THEMA'S VAN DE VOORSTELLING

Jarig zijn

feest vieren

verhuizen (mogelijks ook vluchten)

eenzaamheid

vreemde wezens

PERSONAGES

Het meisje

Het meisje is jarig en haar oma maakt voor haar een grote taart. Zowel haar oma als haar familie of vriendjes kunnen niet naar haar verjaardag komen omdat het meisje van heel heel ver en helemaal alleen naar hier gekomen is. Ze gaat op zoek naar iemand om samen met haar feest te komen vieren en taart te eten. Op haar zoektocht ontmoet ze veel rare wezens.

De taartendief

Van de taartendief weet niemand echt heel goed wat voor wezen hij is. Wat we wel weten, is dat hij heel heel graag taart smikkelt en dat doet hij ook in het geniep. Hierdoor gaat het meisje op zoek naar wie er van haar taart gesnoept heeft. Op het einde ontmoeten ze elkaar en vieren ze samen feest... met heel veel taart!

De Flamingo

Net zoals een stukje aardbeientaart, is een flamingo ook roze. Als het laatste stukje aardbeientaart op is, ontmoet het meisje de flamingo. Die houdt heel erg van dansen, maar heeft geen benen! Wat gek he! De flamingo leent de benen van het meisje en kan erg mooi ballet dansen. Alleen wil ze die toch wel echt niet meer terug geven.

Het slaapzakmonster

In haar zoektocht naar de taartendief ontmoet het meisje het slaapzakmonster. 'Njam, Njam, Njam' zegt het monster, maar hij heeft geen trek in taart, maar in kinderen! Hij peuzelt het meisje helemaal op. Gelukkig kan ze weer ontsnappen, maar het slaapzakmonster mag toch echt wel niet haar feestje komen.

Het poepmanneltje

In de zoektocht naar de taartendief ontmoet het meisje veel rare wezens, maar het poepmanneltje is pas echt gek. Het meisje hoort hem wel, maar ziet hem niet! Iedere keer als ze haar rug draait, verschijnt die ineens, maar als ze dan wil kijken, is hij weer weg! Zo kan ze toch niet vragen of hij naar haar feestje kan komen?!

NAAR THEATER

Vorbereiding op theater

Voor sommige kinderen is dit één van de eerste keren dat ze naar theater gaan. Daarom is het belangrijk dat ze hier op voorbereid worden. Maar ook als de kinderen al wel gewoon zijn om naar een theatervoorstelling te gaan, blijft het toch belangrijk om uit te leggen wat er gaat gebeuren en afspraken te maken. Vertel hoe jullie naar de voorstelling gaan of in welke ruimte de voorstelling komt spelen. Leg nog eens uit wat kan en wat niet tijdens een voorstelling. Vertel dat de kinderen niet op het podium of het speelveld mogen komen omdat dat stoort in het verhaal. Wij vinden het dik oké als er veel reactie komt, zolang dit met de voorstelling te maken heeft en alles nog verstaan kan worden. Als er toch te veel rumoer is dat niets met de voorstelling te maken heeft, is het belangrijk dat de leerkracht ingrijpt. We maken het ook donker in de zaal maar omdat wij De Taartendief ook voor de allerkleinste kleuters kunnen spelen, doen we het licht nooit helemaal uit. Dat is te spannend.

Nog belangrijk is dat de kinderen warm gemaakt worden voor de voorstelling. Dit kan door wat over de korte inhoud te vertellen, de affiche te laten zien, alvast een kleurplaat te laten kleuren. Zo wordt het theaterbezoek nog meer een ervaring waar naar uitgekeken wordt en waar van genoten wordt.

Met peuters en kleuters naar een voorstelling gaan: tips voor begeleiders en organisatoren

Zijdelingse relatie

Eén van de vaststellingen in een eindwerk 'Over theater en kleuters' is dat kleuters niet zoals volwassenen een uitsluitend rechtstreekse relatie met het theatergebeuren hebben, ze moeten nog eens naar papa of mama kunnen kijken en zeggen : 't Is mooi hé', of ze willen angst wegvragen: 'Dat is toch niet echt hé', of ze willen een hand vasthouden als het spannend is, enz. Kleuters hebben naast die onvermijdelijke rechtstreekse relatie met de acteurs of de poppen ook nog een 'zijdelingse relatie' met degenen die naast hen zitten. Als volwassenen vinden we het vaak ergerlijk als iemand tijdens film of theater commentaar geeft. Bij kinderen is dat anders, we accepteren het makkelijker. Het probleem bij klasvoorstellingen is dat er slechts enkele volwassenen voor die 'zijdelingse relatie' ter beschikking zijn. De kinderen moeten het met elkaar stellen. Dit leidt soms tot situaties waar de kinderen blijvend op elkaar reageren in plaats van op wat er op het podium gebeurt. Een kleuter roept bijvoorbeeld 'Bah, vies!', er zijn nog enkelen die 'bah' en 'bwuek' beginnen te roepen en al vlug is de halve zaal zich met elkaar aan het amuseren. Het theatergebeuren wordt dan ook gestoord. Hier ontbreekt de volwassene als behouder voor de rechtstreekse aandachtsrelatie, een gedragsvorm die echt moet geleerd worden. Het is één van de zogenaamde conventies van theater : in een theaterzaal ben je stil en praat je niet met elkaar tijdens de voorstelling." Ik raad dan ook aan zoveel mogelijk ouders mee te nemen naar een voorstelling. Zo wordt het 'commentaar-probleem' opgelost en zit je niet meer met zo'n kunstmatige publieksgroep die alleen uit kinderen bestaat. Ouders en leerkrachten gaan best tussen de kleuters zitten, zodat er een natuurlijke heterogene publieksgroep ontstaat.

In de praktijk gebeurt het nog te vaak dat een kleuterleid(st)er zich langs een hele rij kleuters moet wurmen om een wenende kleuter in het midden van de rij te troosten omdat die de spanning bijvoorbeeld niet aan kan. Vooraf moet wel gecheckt worden of de zichtbaarheid voor sommige kleuters niet beperkt wordt door tussen de kleuters te gaan zitten. Indien er slechts enkele leerkrachten mee zijn of indien het tussen de kinderen gaan zitten de zichtbaarheid beperkt, dan kiest de leerkracht best een strategische plaats waar oogcontact mogelijk is met de kleuters. Vanop een losse stoel, schuin naar de kleuters toe gericht, kunnen meer kleuters gevolgd worden dan vanop een schouwburgzitje.

Spanningsboog

We raden af de theaterzaal binnen te gaan een half uur vóór de voorstelling begint. Het wachten kan beter op een andere plaats gebeuren. De spanning begint immers van zodra de kleuters de zaal binnen komen. Als ze eerst 20 minuten moeten wachten om daarna 60 minuten naar een voorstelling te kijken, is de spanningsboog veel te lang.

Enkele tips om voor te bereiden vanuit de leefwereld van het kind

- **Vertel** hoe een theaterbezoek er aan toe gaat vanuit je eigen ervaring. Of laat een kind zelf vertellen als er iemand al naar het theater geweest is. Vertel ook zeker waar de voorstelling plaats vindt en beschrijf de plaats of laat een afbeelding zien indien mogelijk.
- **Hoe gaan jullie naar de theatervoorstelling?** Vertel de kinderen hoe ze naar de voorstelling komen (te voet, met de bus, fiets, step,...) Hoe gaan de kinderen van hun huis naar school?
- **De zitplaats:** Dat het kind ongevraagd niet op het podium mag, is tijdens een voorstelling heel belangrijk, de spelers zouden afgeleid kunnen worden, of de voorstelling gestoord. Laat een aantal afbeeldingen zien van verschillende theaterzalen. Laat de kinderen aanduiden waar het publiek mag zitten. Als je een afbeelding hebt van de ruimte waar de voorstelling plaats vindt, weten de kinderen natuurlijk nog beter waar ze aan toe zijn.
- **In het theater zijn tijdens een voorstelling de lichten meestal uit.** Je kan de kinderen hierop voorbereiden met het vragen wanneer het licht aan of uit is. Waarom doen we het licht aan of uit? Kun je in het donker veel zien of doen? Waarom zouden de lichten in het theater uit zijn tijdens de voorstelling? Doe in de klas ook een keertje het licht uit. Zorg er wel voor, zeker bij de kleinsten, dat er altijd ergens nog een lampje brandt. Of vertel eens een verhaal bij enkel een klein sfeerlampje. Zo geef je toch al een beetje de sfeer weer.
- **Jullie worden het publiek.** Wat kan er gebeuren als je tijdens je voorstelling met je buurman of buurvrouw praat? Kan de speler hier door afgeleid raken? Is dit ook bij het tv kijken zo? Door kinderen via bewegingsspelletjes te laten ervaren wat vervelend of storend kan zijn, vermijd je deels dat je regels op

moet leggen rond hun houding in de theaterzaal. Kinderen voelen vaak zelf hoe ze zich mogen gedragen, maar de meester of juf weet vaak het beste wie ze dicht bij zich moet houden of een extra oogje in het zeil.

- **Enkele bewegingsspelletjes:**

- Laat de kinderen schuifelen op hun stoelen, of met de voeten op de grond,.. Laat de kinderen luisteren welke geluiden er ontstaan en hoe luid of zacht dit klinkt.

- Wat gebeurt er bijvoorbeeld als een kind ineens recht gaat staan? Zien de andere kinderen zo dan nog iets?

- Laat de kinderen per twee voor en achter elkaar staan. Zo vorm je twee rijen. Het achterste kind (de achterste rij) zit op de grond. Het voorste kind (de voorste rij) staat recht. Laat vooraan foto's of tekeningen zien, de kinderen zeggen wat ze zien. De voorste rij zal de platen duidelijk kunnen zien, de achterste rij zal beginnen schuifelen of zoeken naar een manier om ze toch te kunnen zien. Wissel daarna de rijen om (het achterste kind wordt nu het voorste kind).

- **Wat zegt het applaus?**

Dirigentspel

een leuk spelletje dat je kan doen om de kinderen te laten ervaren wat een applaus kan zeggen, is het dirigentspelletje. Eerst kan de juf of meester tekenen doen wanneer de kinderen mogen starten en stoppen met in de handen te klappen. Je kan hier spelen met hard of zacht te laten applaudisseren, kort of lang,... Laat ook eens een kind vooraan staan en dirigeren.

Antwoorden

Een ander spelletje is door met applaus te antwoorden op een vraag. Ze moeten aangeven via het volume en duur van hun applaus wat ze van iets vinden. Vb. eten (ik lust graag ijsjes, dus als de juf/meester "ijsje" zegt dan applaudisseeer ik heel luid, bij "sla" (wat ik niet zo graag lust) applaudisseeer ik veel zachter. Vb. het laten zien van een foto (bij de foto of plaat die ik heel mooi vind applaudisseeer ik luid, en bij de plaat die ik helemaal niet mooi vind klap ik zachtjes in mijn handen. De kinderen leren zo hoe ze hun enthousiasme over de voorstelling kunnen laten horen

NA DE VOORSTELLING

Verwerking

Een theatervoorstelling is een hele belevenis voor de kinderen. Het is dan ook belangrijk om genoeg naverwerking te doen in de klas. Op die manier kunnen de kinderen hun verhaal en spanning kwijt en kan de leerkracht tegelijk weten wat de kinderen van de voorstelling oppikten. Daarbovenop kan een theatervoorstelling een dankbaar gegeven zijn om allerlei thema's aan te boren of om op een creatieve manier met de kinderen bezig te zijn.

Kringgesprek

De kinderen hebben behoefte aan vertellen na een voorstelling, maar forceer zeker niets. Soms komt het allemaal een week of twee later naar boven. In een kringgesprek leren ze ook naar elkaar luisteren en zelf het woord voeren.

Mogelijke vragen die na elke voorstelling aan bod kunnen komen:

- Wat zag je?
- Wat vond je mooi?
- Wat vond je niet mooi?
- Wat vond je spannend?
- Wie deed er allemaal mee? (Welke personages?)
- Wat begreep je niet helemaal?
- Welk personage vond je het leukste?
- Waar gaat de voorstelling over?
- Wat is er allemaal gebeurd?

Vragen die direct verband houden met De Taartendief:

- Waarom was er een taart en hingen er vlaggetjes op?
- Wie had de taart gebakken? Lust jij graag taart?
- Wat gebeurde er als je te veel van de taart at?
- Hoe heb jij jouw eigen verjaardag al gevierd?
- Waarom mag het slaapzakmonster niet naar het feestje van het meisje komen?
- Hoe kwam het dat het meisje het poepmannetje niet kon zien?
- Hoe kon de flamingo uiteindelijk toch dansen?
- Wat gebeurde er met de taartendief toen hij te veel taart had gegeten?

Vragen omtrent 'moeilijkere' thema's uit de voorstelling (eenzaamheid, verhuizen naar een andere plek, vluchten):

- Waarom was het meisje ook wel droevig op haar verjaardag?
- Hoe kwam het dat er niemand haar verjaardag mee kon vieren?
- Ben jij al eens droevig geweest op je verjaardag en waarom?
- Wanneer heb jij je al wel eens alleen gevoeld?
- Hoe zou jij je voelen als je ergens helemaal alleen zou wonen, zonder je vrienden of familie?
- Ben jij als eens verhuisd of ken je iemand die al eens verhuisd is? Waarom verhuizen mensen?

Tekenen

Laat de kinderen een vrije tekening maken over de voorstelling. Maak daarna een kleine tentoonstelling van alle tekeningen en laat de kinderen naar elkaars werk kijken. Praat over de verschillende tekeningen.

INSPIRATIE EN ACTIVITEITEN VOOR IN DE KLAS

Jarig zijn

Hoeveel jaar ben jij? - de telrij

Hoeveel jaar ben jij?
Steek je vingers op
en nu tellen wij
tellen wij hardop
Eén, twee, drie, vier, (vijf), (zes)

Het versje wordt opgezegd. Hierna mag één kind vertellen hoe oud het is en het juiste aantal vingers opsteken. De kinderen steken daarna ook dat aantal vingers op en tellen hardop.

Allerlei variaties van het opzeggen van de telrij naar aanleiding van de leeftijd van de kinderen. Bijvoorbeeld:

- de één hard, de twee zacht, de drie hard, enz.
- de leerkracht zegt één, de kinderen zeggen twee, de leerkracht zegt drie enz.
- jongens en meisjes noemen om de beurt een getal

Versier de taart

Bij jarig zijn, hoort taart! Het meisje had een lekkere taart met aardbei en chocolade. Versier je eigen taart en maak zo de lekkerste taart van de wereld! Je kan op papier werken in de taart achteraan de lesmap gebruiken. Je kan ook een taart in isomo maken en de kinderen die taart laten versieren.

Gekke verjaardagswezens

Het meisje ontmoet op haar zoektocht naar de taartendief allemaal gekke wezens die ze wil uitnodigen op haar feestje.

De kinderen kiezen een kleur Kleurenmonster naar keuze en knippen of prikken deze uit. Ze geven het Kleurenmonster ogen en een mond. Daarna kiezen de kinderen een muts en versieren deze. De verjaardagsdatum wordt op de muts geschreven en de muts wordt op het Kleurenmonster geplakt.

Hang de Kleurenmonsters in een rij op, als verjaardagskalender.

Tip! Geef de jarige de feesthoed op als hij jarig is. Bevestig de feesthoed op een hoofdstrook.

Bij een feestje moet je dansen

De flamingo houdt van dansen, jullie ook?

Zet muziek op en laat de kinderen elegant bewegen als een balletdanser. Kies een ander liedje en laat nu het slaapzakmonster ontstaan en bij nog een ander lied moeten alle kinderen door hun benen kijken om te dansen als het poepmannetje. Of misschien heeft iedereen te veel taart gegeten en bewegen we allemaal heel gek op muziek?!

Nog andere bewegingstips: <https://www.youtube.com/watch?v=g6ulywzw4JU>
Feestlijke stopdans voor peuters en kleuters

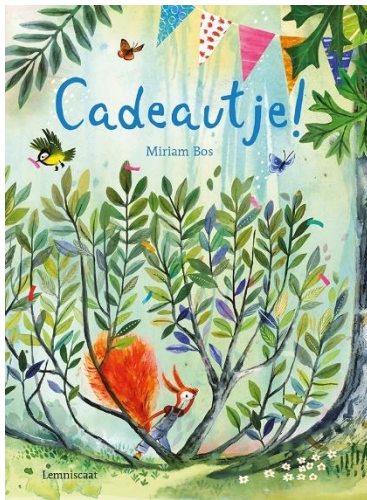
Je kan ook bewegen met typische feestattributen:

- een ballon tussen je benen steken en een parcours afleggen
- serpentines in het rond laten bewegen
- een vlaggenlijn tussen 2 kinderen en laten bewegen

Tikkertje Flubber

Wat een gekke taart zeg! Als je er te veel stukjes van eet, dan ga je heel gek bewegen. Als de tikker jou tikt, dan begin je ter plekke heel gek te bewegen. Je kan alleen weer vrij worden gemaakt als je door iemand anders geknuffeld wordt.

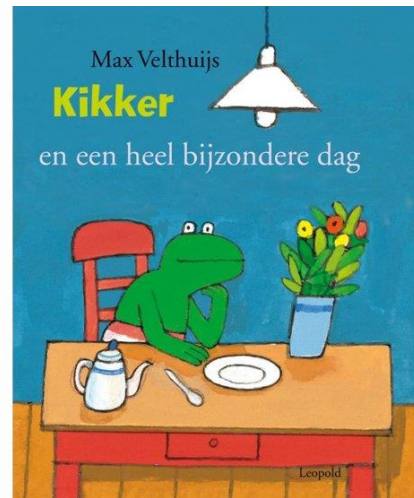
BOEKENTIPS OVER JARIG ZIJN

Miriam Bos

Cadeautje

Kikker en een heel bijzondere dag

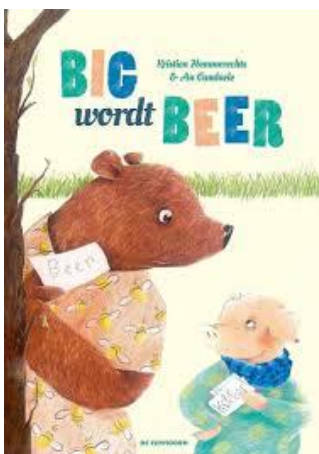
Max Velthuis

Karel is jarig
Liesbet Slegers

Bijna jarig
Imme Dros

Big wordt Beer
Kristien Hemmerechts

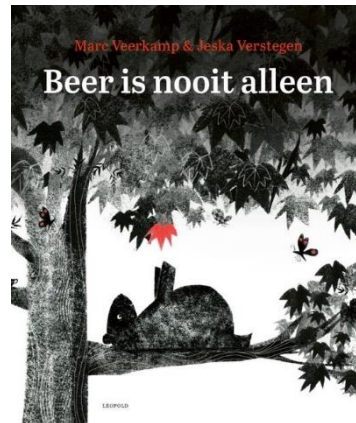
Djopo

BOEKENTIPS OVER EENZAAMHEID OF VERHUIZEN

*Jij en ik en alle
Beer is nooit alleen*

Marcos Farina
Over gevoelens

anderen

Marc Veerkamp & Jeska Verstegen
over eenzaamheid

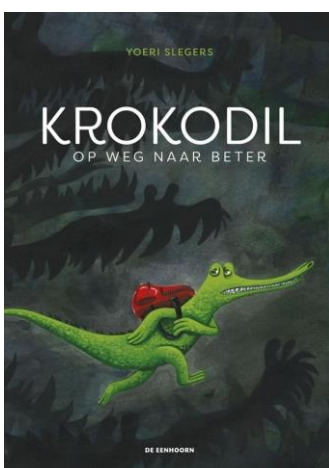
Samen zijn we thuis

verhuisdieren
Stephanie Parsley Ledyard
Over verhuizen

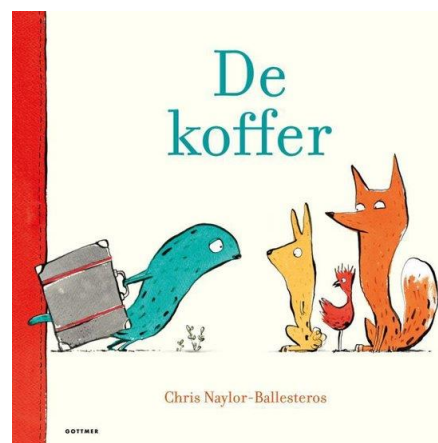
De

Pieter van den Heuvel
Over verhuizen

Krokodil op weg naar beter

koffer
Yoeri Slegers
Over vluchten en ergens welkom zijn

De

Chris Naylor-Ballesteros
Over vluchten en ergens welkom zijn

DE MAKERS

Concept, spel, poppen, decor: Charlotte Alles

Muziek: Rosalie Alles

Dansadvies: Yentl De Werdt

BRON LESMAP

www.jufanke.nl

BIJLAGE 1

